

Univerzita Karlova v Praze Filozofická fakulta
nám. Jana Palacha 2, 116 38 PRAHA 1

SMĚRY ROZVOJE A TRANSFORMACE **ÚSTAVU SLAVISTICKÝCH A VÝCHODOEVROPSKÝCH STUDIÍ FF UK**

Návrh koncepce transformace a rozvoje Ústavu slavistických a východoevropských studií navazuje na dlouhodobou tradici pražské slavistiky. Její prestiž mimo jiné vyplývala z kombinace a vzájemného působení tří vědeckých oblastí: lingvistiky, literární vědy a historicko-kulturologických oborů.

Vývoj příslušných vědních oborů, požadavky praxe, nezbytný přechod na novou podobu struktury vysokoškolského studia a nutnost zajistit lepší podmínky pro financování výuky neumožňují zachování stávajícího modelu akreditovaných studijních programů. Stěžejními momenty transformace bude přechod k důsledně dvoustupňovému (respektive třístupňovému) typu studia (bakalářské, magisterské, doktorské), akcent na kombinaci dosavadního lingvisticko-literárního studia s areálovou výukou a tomu přizpůsobená nová organizační podoba ÚSVS. Připravované změny nepovedou k likvidaci obsahové roviny současných specializací, ale k jejich zapojení do širšího areálového rámce.

Na ústavu se v posledním desetiletí nahromadilo několik dlouhodobě neřešených problémů (nevyhovující generační skladba vyučujících; nedostatečný počet profesorů a docentů odborně zabezpečujících výuku jednotlivých oborů; neschopnost realizovat dostatečně personálně zajištěnou výuku nově vytvořených oborů vzniklých v souvislosti s rozpadem mnohonárodnostních států - Jugoslávie, Sovětský svaz; atomizace studovaných oborů a setrvávání na převážně lingvistickém charakteru studia neposkytovaly prostor pro výchovu odborníků schopných všestranně analyzovat společenský vývoj

v příslušných areálech). Za zásadní proto považujeme opuštění dosavadního studia regionu (slovanského areálu) jako homogenního celku. Počítáme se studiem v rámci tří základních geografických (geopolitických) a kulturně-civilizačních celků – východoevropského, středoevropského a jihovýchodoevropského, které nejsou definovány výlučně na základě jazykové příbuznosti.

Připravované bakalářské studium počítá s intenzivní aplikovanou výukou konkrétního areálového jazyka podloženou znalostí gramatické struktury jazyka ze synchronního pohledu. Praktická jazyková kompetence vytvoří nezbytný předpoklad pro studium lingvistických, literárních, historických a aktuálních vývojových trendů a procesů v oblasti příslušného geografického okruhu. Při přípravě bakalářských studijních plánů budeme akcentovat, aby již při zahájení studia byl jasně vymezen a s ohledem na požadavky praxe definován budoucí odborný a specializační profil absolventa, který bude jedním z předpokladů uplatnění na trhu práce. Současně počítáme s posílením individuální odpovědnosti studenta za vlastní výstupní profil.

Bakalářský stupeň studia vytvoří předpoklad pro pokračování v magisterském studiu (a to jak na ÚSVS, tak i v dalších studijních programech - politologie, teritoriální studia, historie aj.). Teoretické a praktické znalosti získané bakalářským studiem absolventům rovněž umožní uplatnění v praxi: státní správa (např. diplomatická služba, kulturní a obchodní zastoupení ČR v zahraničí), komerční sféra (např. analytici domácích a zahraničních podnikatelských subjektů, turistický ruch) a terciární sféra (např. humanitární organizace, nevládní organizace).

Paralelně koncipované magisterské studium bude navazovat na vnitřní strukturu bakalářského studijního plánu. Počítáme s rozčleněním studia do lingvistické, literárně-kulturní a historicko-společenské větve. V této souvislosti považujeme za vhodné zdůraznit, že v rámci lingvistické sekce bude dále rozvíjena srovnávací slovanská jazykověda a studium jazyků v diachronní perspektivě. Za jeden z hlavních cílů považujeme dosažení prostupnosti navazujícího magisterského studia s příbuznými

bakalářskými programy, realizovanými na Univerzitě Karlově a dalších vysokých školách. Vedle uplatnění v praxi vytvoří ukončení magisterského studijního programu předpoklady pro další vědecký rozvoj absolventů.

Transformace vnitřní struktury Ústavu slavistických a východoevropských studií

Ústav slavistických a východoevropských studií FF UK bude na základě rozhodnutí děkana fakulty rozdělen k 22. 3. 2006 na tři semináře, které budou garantovat jak současné, tak připravované studijní obory na ÚSVS:

Seminář východoevropských studií

Východoevropská studia

(součástí semináře budou doposud samostatně stojící specializace: lettonistika, lithuanistika, rusistika, ukrajínistika)

Seminář středoevropských studií

Středoevropská studia

(součástí semináře budou doposud samostatně stojící specializace: polonistika, slovakistika, sorabistika)

Seminář jihovýchodoevropských studií

Jihovýchodoevropská studia

(součástí budou doposud samostatně stojící specializace: bulharistika, kroatistika, makedonistika, serbistika, slavistika všeobecná a srovnávací, slovenistika)

Semináře povedou děkanem fakulty schválení vedoucí seminářů, kteří budou mimo jiné zodpovědní za realizaci dobíhajících studijních plánů.

Nové vedení Ústavu slavistických a východoevropských studií FF UK se zavázalo vedení fakulty vypracovat návrh akreditací bakalářského studia do konce května 2006 tak, aby podle nich bylo možno vypsát přijímací řízení na akademický rok 2007/2008.

V Praze 15. 3. 2006

Doc. PhDr. Rudolf Chmel, DrSc.

Ředitel ÚSVS